

TỈNH ỦY NGHỆ AN
TRƯỜNG CHÍNH TRỊ

*

UBND TỈNH NGHỆ AN
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN
NÔNG THÔN

*

HỘI THẢO KHOA HỌC

CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG NÔNG THÔN MỚI,
HƯỚNG TỚI XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI THÔNG MINH
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH NGHỆ AN GIAI ĐOẠN 2024-2025

(Tài liệu phục vụ Hội thảo, lưu hành nội bộ)

NGHỆ AN, THÁNG 10 NĂM 2024

MỤC LỤC

TT	Tên bài viết	Tác giả, đơn vị	Trang
1	Báo cáo Đề dẫn Hội thảo	Đ/c Nguyễn Văn Hằng Phó Chánh Văn phòng điều phối chương trình Nông thôn mới Nghệ An	1
2	Chuyển đổi số Ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn trong tình hình mới tại Nghệ An	Đậu Thị Hoàn Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Nghệ An	5
3	Giải pháp xây dựng nông thôn mới gắn với chuyển đổi số hướng tới Nông thôn mới thông minh ở Nghệ An hiện nay	ThS. Hoàng Đình Ngọc TP Kế hoạch và Tổng hợp Văn phòng Điều phối Chương trình MTQG xây dựng Nông thôn mới tỉnh Nghệ An	12
4	Giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp, tổ chức kinh tế phát triển thương mại điện tử cho các sản phẩm nông nghiệp, nông thôn ở Nghệ An	Cao Minh Tú Phó Giám đốc Sở Công Thương Nghệ An	23
5	Giải pháp xây dựng và đẩy mạnh kinh tế số trong phát triển kinh tế nông thôn ở Nghệ An hiện nay	Phạm Hồng Tú Phòng Kinh tế Nông nghiệp và PTNT, Sở Kế hoạch và Đầu tư Nghệ An	34
6	Giải pháp chuyển đổi số trong xây dựng Nông thôn mới, hướng tới Nông thôn mới thông minh	Hồ Trung Đông Trưởng phòng Chuyển đổi số, Sở Thông tin và Truyền thông Nghệ An	39
7	Chuyển đổi số: Bước đột phá cho phát triển Nông thôn mới thông minh	TS. Võ Hải Quang Giám đốc Trung tâm Thông tin KHCN và Tin học, Sở Khoa học và Công nghệ Nghệ An	45
8	Ứng dụng công nghệ số thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội tại vùng nông thôn, hướng tới xây dựng nông thôn mới thông minh trên địa bàn tỉnh Nghệ An giai đoạn 2024 - 2025	Nguyễn Sỹ Thắng Giám đốc Trung tâm Công nghệ Thông tin, VNPT Nghệ An	50
9	Một số giải pháp chuyển đổi số trong sản xuất nông nghiệp nhằm xây dựng Nông thôn mới thông minh trên địa bàn tỉnh Nghệ An hiện nay	Phạm Duy Trình Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Bắc Trung bộ	55
10	Giải pháp chuyển đổi số trong nông nghiệp, đáp ứng yêu cầu xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Nghệ An	Nguyễn Hữu Hiền Nguyễn Đình Vinh Viện Nông nghiệp và Tài nguyên,	60

GIẢI PHÁP CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG NÔNG NGHIỆP, ĐÁP ỨNG YÊU CẦU XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH NGHỆ AN HIỆN NAY

Nguyễn Hữu Hiền

Trưởng bộ môn, Viện Nông nghiệp và Tài nguyên, Trường Đại học Vinh

Nguyễn Đình Vinh

Viện trưởng Viện Nông nghiệp và Tài nguyên, Trường Đại học Vinh

Tóm tắt

Chuyển đổi số trong nông nghiệp hướng tới xây dựng nông thôn mới thông minh và phát triển thương mại điện tử là mục tiêu hướng tới để nâng cao chất lượng cuộc sống và tạo điều kiện phát triển kinh tế bền vững cho cộng đồng nông thôn. Chuyển đổi số trong nông nghiệp sẽ tạo điều kiện cho kinh doanh trong nông thôn phát triển, dịch vụ giáo dục được cải thiện, dịch vụ y tế, chú trọng đến phúc lợi xã hội, tăng cường tham gia dân chủ, chất lượng cuộc sống được cải thiện, công nghệ là một phương tiện để phát triển toàn diện. Tuy nhiên, để xây dựng nông thôn mới thông minh cần đồng bộ nhiều giải pháp như: Nâng cao nhận thức của các cấp ủy, chính quyền và người dân về chuyển đổi số trong xây dựng nông thôn mới; cơ chế, chính sách khuyến khích doanh nghiệp và các chủ thể phát triển thương mại điện tử cho sản phẩm OCOP; Hoàn thiện hệ thống cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, cơ sở dữ liệu đồng bộ, phục vụ cho quá trình ứng dụng công nghệ số và chuyển đổi số ở nông thôn.

Từ khóa: Chuyển đổi số, nông thôn mới, nông thôn thông minh.

1. Đặt vấn đề

Ở Việt Nam, xã nông thôn mới thông minh là xã thực hiện phát triển sáng kiến số cho cộng đồng sử dụng các kết nối, giải pháp, tài nguyên số và các sáng tạo về nông nghiệp, nông thôn trong việc phát triển kinh tế - xã hội của xã dựa trên 3 trụ cột: thiết chế, con người, công nghệ, nhằm đạt được các mục tiêu phát triển bền vững, hướng đến mục tiêu chuyển đổi số toàn diện [1]. Mô hình nông thôn thông minh phải hướng tới sự hợp tác công bằng, không phân biệt giới tính, tín ngưỡng, đảm bảo sự phát triển hài hòa giữa cá nhân với tập thể, giữa vùng nông thôn với các vùng lân cận [5].

Theo liên minh châu Âu nông thôn thông minh, làng thông minh là cộng đồng xóm, thôn, xã ở các vùng nông thôn sử dụng các giải pháp sáng tạo dựa trên các thế mạnh và cơ hội của địa phương để phát triển và thực hiện chiến lược nhằm cải thiện kinh tế, xã hội và môi trường thông qua việc ứng dụng các công nghệ kỹ thuật số [9]. Nông thôn thông minh sẽ bao gồm: canh tác chính xác, các nền tảng kỹ thuật số khác nhau (học tập điện tử, y tế điện tử, quản trị điện tử, giao thông, ẩm thực, dịch vụ xã hội, bán lẻ), nền kinh tế chia sẻ, nền kinh tế tuần hoàn giảm chất thải và tài nguyên cứu sinh, kinh tế dựa trên sinh học, năng lượng tái tạo, du lịch nông thôn, đổi mới xã hội trong dịch vụ nông thôn và tinh thần kinh doanh. Quá trình phát triển nông thôn thông

60

minh sẽ tạo các động lực giúp phát huy tối đa vai trò của khu vực nông thôn trong quá trình chuyển đổi sang nền kinh tế tuần hoàn, thúc đẩy chuyển đổi số trong nông thôn; tăng cường liên kết các xã, thị trấn, huyện, thành phố với nhau; đồng thời giảm được chi phí công và tập trung hóa các dịch vụ công. Hệ sinh thái nông thôn thông minh được hình thành từ sự phát triển đồng thời của 4 lĩnh vực bao gồm: Chuỗi dịch vụ, công nghệ và cơ chế cung cấp dịch vụ, các thể chế ảnh hưởng đến quản trị và các quy định, nguồn lực và quản lý chúng. Cách tiếp cận hệ sinh thái này tích hợp tất cả các tổ chức có trách nhiệm, các nguồn lực cần thiết, các dịch vụ được cung cấp, các cơ chế và công nghệ cung cấp dịch vụ [8]. Một ngôi làng thông minh sẽ tạo điều kiện cho kinh doanh trong nông nghiệp, dịch vụ giáo dục được cải thiện, dịch vụ y tế, chú trọng đến phúc lợi xã hội, tăng cường tham gia dân chủ, chất lượng cuộc sống được cải thiện, công nghệ như một phương tiện để phát triển toàn diện [2].

Chuyển đổi số đóng góp vào sự phát triển nông thôn mới bằng cách cung cấp các công nghệ và giải pháp để nâng cao năng suất và hiệu quả sản xuất nông nghiệp, cải thiện quản lý tài nguyên và môi trường; tăng cường khả năng tiếp cận thị trường, cung cấp các dịch vụ công cộng tốt hơn. Xây dựng xã nông thôn mới thông minh là mục tiêu hướng tới để nâng cao chất lượng cuộc sống và tạo điều kiện phát triển kinh tế bền vững cho cộng đồng nông thôn.

Tuy nhiên, để triển khai chương trình chuyển đổi số trong nông nghiệp hướng tới xây dựng nông thôn mới thông minh tỉnh Nghệ An sẽ gặp một số khó khăn như cơ sở hạ tầng công nghệ số ở khu vực nông thôn chưa đồng bộ, thiếu đội ngũ cán bộ có